

Pracovní list: Pozvánka na Vídeňský kongres

V pracovním listu naleznete zadání a materiály, se kterými žáci pracovali v průběhu testování materiálu. Podklady můžete pro své vlastní použití jakkoliv upravit či doplnit.

Zadání pro žáky:

Každý člen skupiny si prostuduje materiály (text, mapy) k tématu. Při četbě textu se zaměřte na roli diplomacie v rámci tohoto jednání.

Následně vám vyučující přiřadí jednu ze zemí, které se zúčastnily jednání na Vídeňském kongresu. Úkolem skupiny je:

1. Vytvořit účast na doodle.com a na meetingplanner.io.
2. V každé aplikaci musíte vytvořit minimálně jednu žádost o setkání a poslat ji příslušným zemím/osobám. Vaším cílem je naplánovat klíčová setkání mezi hlavními účastníky kongresu tak, aby co nejlépe vyhovovala všem stranám a aby obsahově pokrývala klíčové body.
3. Sami obdržíte pozvánku na jednání od ostatních skupin. Vaším úkolem bude na tuto pozvánku odpovědět (přijmout/odmítnout pozvání). Vaše konání musíte zdůvodnit.

Text:

Napoleonské války, probíhající od roku 1803 do roku 1815, měly dalekosáhlé důsledky pro evropský kontinent. Po porážce Napoleona Bonaparta se Evropa ocitla v politickém chaosu a bylo potřeba nové uspořádání. Hlavními důsledky těchto válek byly rozsáhlé změny územních hranic, ztráta francouzské hegemonie a posílení nacionalistických myšlenek, které později vedly k hnutím za národní sebeurčení v mnoha zemích.

Aby se zajistila stabilita a rovnováha moci, sešly se v roce 1814 hlavní evropské mocnosti na Vídeňském kongresu, který probíhal do června 1815. Vídeňský kongres byl jednou z největších diplomatických událostí 19. století, jejímž cílem bylo obnovit pořádek v Evropě po napoleonských válkách. Na kongresu se sešli zástupci hlavních evropských mocností: Rakouska, Ruska, Pruska, Velké Británie a Francie. Hlavními účastníky byli Klemens von Metternich (Rakousko), Alexandr I. (Rusko), Karl August von Hardenberg (Prusko), Robert Stewart, vikomt Castlereagh (Velká Británie) a Charles Maurice de Talleyrand (Francie).

Klemens von Metternich, rakouský státník a diplomat, byl hlavním organizátorem kongresu. Jeho cílem bylo obnovit starý pořádek a zajistit rovnováhu moci mezi evropskými státy. Metternich prosazoval konzervativní hodnoty a snažil se potlačit nacionalistická a liberální hnutí, která by mohla ohrozit stabilitu Rakouské říše. Alexander I., ruský car, měl ambice rozšířit ruský vliv v Evropě, zejména v oblasti Polska a Balkánu. Jeho vztah s ostatními mocnostmi byl klíčový pro dosažení kompromisů na kongresu. Karl August von Hardenberg, pruský kancléř, usiloval o získání nových území pro Prusko a posílení jeho postavení v německých zemích. Hardenberg často jednal s Metternichem, aby získal podporu pro pruské požadavky, a také se snažil o vyvážené vztahy s Ruskem a Velkou Británií.

Robert Stewart, vikomt Castlereagh, britský ministr zahraničí, měl hlavní zájem na zabránění obnově francouzské hegemonie a na zajištění britských zájmů v Evropě. Castlereagh podporoval Metternichovy snahy o stabilizaci Evropy, ale zároveň se snažil o udržení britské námořní nadvlády

a koloniálních zájmů. Charles Maurice de Talleyrand, francouzský diplomat, se snažil minimalizovat ztráty Francie a usiloval o její reintegraci do evropského systému. Talleyrand využíval rozporů mezi ostatními mocnostmi k získání podpory pro mírnější podmínky pro Francii, což se mu částečně podařilo díky jeho diplomatickým schopnostem.

Vzájemné vztahy mezi zeměmi na kongresu byly komplexní a často napjaté. Rakousko a Rusko měly na kongresu klíčovou roli díky své vojenské síle a geografické rozloze. Metternich a Alexandr I. často jednali o otázkách střední a východní Evropy, přičemž Rusko usilovalo o rozšíření svého vlivu na úkor Osmanské říše a Polska. Metternich se snažil omezit ruskou expanzi a udržet Rakousko jako hlavní středoevropskou mocnost. Prusko usilovalo o získání Saska a posílení svého postavení v německých zemích. Hardenberg často jednal s Metternichem, aby získal podporu pro pruské požadavky, zatímco se také snažil o vyvážené vztahy s Ruskem a Velkou Británií. Velká Británie se zaměřila na zabránění francouzské hegemonii a podporovala rovnováhu moci. Castlereagh podporoval Metternichovy snahy o stabilizaci Evropy, ale zároveň se snažil o udržení britské námořní nadvlády a koloniálních zájmů. Francie pod vedením Talleyranda usilovala o co nejvýhodnější podmínky po porážce Napoleona. Talleyrand využíval rozporů mezi ostatními mocnostmi k získání podpory pro mírnější podmínky pro Francii, což se mu částečně podařilo díky jeho diplomatickým schopnostem.

Vídeňský kongres vedl k vytvoření nového evropského uspořádání, které mělo za cíl udržet rovnováhu moci a zabránit dalším rozsáhlým konfliktům. Hlavními výsledky byly ustanovení Německého spolku jako volného sdružení německých států pod vedením Rakouska, posílení Pruska získáním Saska a dalších území, omezení francouzských hranic návratem k předrevolučním hranicím, vznik Nizozemského království sloučením Nizozemí a Belgie a zachování Rakouska jako středoevropské mocnosti získáním území v Itálii a Polsku. Kongres také ustanovil princip intervence, který umožňoval mocnostem zasahovat do záležitostí jiných zemí v případě ohrožení stability, což mělo zabránit revolucím a obnovit starý pořádek.

Použité zdroje:

1. Kissinger, Henry. Umění diplomacie: Od Richelieua po pád Berlínské zdi. Praha: Prostor, 1999.
2. Šťovíček, Ivan. Diplomacie a mezinárodní vztahy od starověku po současnost. Praha: Karolinum, 2004.
3. Kovář, Martin. Vídeňský kongres 1814–1815: Počátek moderního diplomatického systému. Historický obzor, 1997.

Použité doplňující mapy:

Zdroj:

https://cs.wikipedia.org/wiki/V%C3%ADde%C5%88sk%C3%BD_kongres#/media/Soubor:Map_congress_of_vienna.jpg

Zdroj: https://cs.m.wikipedia.org/wiki/Soubor:Europe_1812_map_en.png